

Leader
Leopold Sjöström
111005

Lägesrapport Leader

ÖK-mötet 111005

Citat ur en email från en verksamhetsledare:

Vi börjar bli ordentligt kända och frukter börjar skördas. Det är roligt att se mervärden uppstå som vi har predikat, äntligen! Engagemang, nätverk, nytänkande och långsiktighet, i varje projekt, så långt ögat når!

Det "lyfter" att läsa dessa rader....mitt i all frustration och ångest

Fyra frågor till ordförandena och verksamhetsledarna i Samverkansgruppen med kort resumé av inkomna svar.....

1. Hur bedömer LAG möjligheten att nå uppsatta program mål enligt utvecklingsstrategin?

Fortfarande svårt att bedöma

Från "med god marginal" till "vi har nog lagt lite för hög ribba i vår utvecklingsstrategi"

Reflektion:

Det finns antagligen behov av uppföljning och revidering av utvecklingsstrategier och indikatorer

2. Vilken bedömning gör LAG när det gäller kvalitén på inkomna projektförslag?

Från "med beröm godkänt" till att "vi saknar de riktigt innovativa, hållbara kanonprojekten"

Reflektion:

Ökade insatser behövs för att fortsättningsvis stärka projektkvalitén

3. Hur bedömer Länsstyrelsen kvalitén på inlämnade projektrequisitioner?

Det finns brister i projektredovisningarna. Det krävs ofta kompletteringar och revideringar, som orsakar (ännu) längre handläggningstider och (ännu mer) försenade utbetalningar

Reflektion:

Resurser för Leaderkontorens coachande roll behöver förstärkas

4. Hur arbetar LAG för att säkerställa LAGs position och kapacitet under nästa programperiod?

Från "inte alls" till "vi jobbar för att etablera organisationen som en bestående utvecklingsstruktur"
LAG önskar tydligare signaler om hur det blir med Leader under nästa programperiod

Reflektion:

Vi behöver lyfta dialogen om LAGs roll, status och organisering inför kommande programperiod

Nu till några påpekade brister, svårigheter och funderingar....

REGELVERKET är för STRIKT, KOMPLICERAT och hämmar arbetet med mål och strategier

Det finns en oro för att den KOMPETENS som nu byggs upp inom LAG och Leaderkontoren riskerar gå förlorad innan sjösättningen av nästa programperiod

Vilka riktlinjer gäller för UTVÄRDERING? På projekt- och programnivå? LAGs ansvar? Länsstyrelsen? Jordbruksverket? Vi behöver mer av LÄRANDE i utvärderingsarbetet och samråd kring UPPLÄGG och METODIK

Hur skapar vi RESURSER för MOBILISERINGSARBETET inför nästa programperiod?

Avslutningsvis mina egna reflektioner....

Inkomna svar och synpunkter och övriga förhållanden som vi tidigare tagit del av i andra sammanhang synliggör svårigheterna med lanseringen av Leader. Övergången från ett gemenskapsinitiativ under förra programperioden med 12 Leaderområden till idag ett eget program med mainstreaming inom Landsbygdsprogrammet och 63 Leaderområden som omfattar hela Sveriges landsbygd var en stor utmaning.

Omfattande KOMPETENSINSATSER skulle ha behövts under programplaneringen innan Leader sjösattes. Har vi förstått vidden av och svårigheterna med att lansera Leader för HELA svenska landsbygden? Jag tänker på de strukturella utmaningarna (geografiskt och funktionellt) som gällde, den tidshets som fanns och med de rigorösa regelverk som gäller.

Vi skulle också behöva ökade resurser för pro-aktiva kompetensinsatser i HELA projektkedjan, från idéutveckling till projektrapporteringar och inte minst, flexibla lösningar, byggt på lokala och regionala förutsättningar. Det är inte rimligt anta att en (och bara en enda) modell skulle passa lika bra för alla delar av den svenska landsbygden.

Jag tycker att EU och Bryssel har tänkt och agerat rätt, det är myndighetssverige som krånglar till det. Regelverken är fyrkantiga, komplexa och oflexibla. Vi borde tillåta den lokala nivån att utifrån sin egen lokalt förankrade utvecklingsstrategi söka den bästa lösningen för att nå de egna programmålen, dvs att leva upp till målstyrning. Nu vrider vi successivt klockan tillbaka mot ökad detaljstyrning. Varför är det så?

Det behövs också mer av LÄRANDE i utvecklingsarbetet och en dialog om hur vi säkerställer LAGs rättskapacitet och stabilitet som en långsiktigt bestående struktur för landsbygdens utveckling.

Vi har rika erfarenheter och lärdomar som vi måste ta med oss i planeringen för nästa EU-programperiod.
